

Je hebt het nu eenmaal niet voor het uitzoeken!

Schoolsystemen - Systèmes scolaires - Schulsysteme

School moet leuk zijn! Maar voor velen is school vaak ook iets serieus. Dat geldt vooral voor de regering. Op school gaat het namelijk om **opvoeding en ontwikkeling**, dus om jullie en onze toekomst. Daarom mogen scholen meestal niet doen wat ze zelf willen, want dit wordt geregeld door de wetten van de regering.

scholen bekend om hun vrije middagen, maar dat is allang niet meer zo. Veel kinderen gaan nu namelijk naar een **"Offene Ganztagschule"** (OGS), een school waar zowel 's ochtends als 's middags les wordt gegeven. Daarna moet er ook nog huiswerk worden gemaakt...

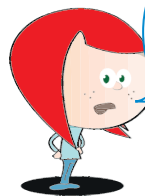
In de Euregio bestaan er veel verschillende schoolsystemen. Soms zijn de verschillen erg groot. Dat begint al met de **leerplicht**: in Nederland moeten kinderen vanaf 5 jaar naar de basisschool, in België en Duitsland pas vanaf 6 jaar. Is dat wel eerlijk of leren de Duitse en Belgische kinderen dan niet minder?

Bijzondere situatie in Voeren: hoewel de plaats bij het Nederlandse taalgebied hoort, is er hier ook een Franstalige basisschool.

"Juf/meester" bestaat in het Duits niet.

De leerkrachten worden in Duitsland meestal met **Frau/Herr...** en dan met de familienaam aangesproken. De leerlingen zeggen dan in het algemeen ook **Sie** ("u") in plaats van **du**.

In totaal gaan alle kinderen min of meer even lang naar school. Maar Duitse kinderen gaan al naar het voortgezet onderwijs als ze 10 zijn, terwijl ze dat in België en Nederland pas op 12-jarige leeftijd doen. Verder gaan Nederlandse kinderen meestal al vanaf 4 jaar voor het eerst naar school. Op deze leeftijd gaan de meeste Belgische en Duitse kinderen nog naar de **école maternelle** of de **Kita** (**Kindertagesstätte**), het kinderdagverblijf/kleuterschool. Maar dat betekent natuurlijk niet dat ze daar nog niets leren!

Ook de schoolweek ziet er heel verschillend uit. Eerder stonden Duitse

Naam : Emile		Schooljaar : 2006 - 2007					
Klas : 2 A		Periode : 4 : Einde schooljaar					
LEERPRESTATIES							
Godsdienst				WO			
inhoud	hulp	cijfer /zone	extra	inhoud	hulp	cijfer /zone	extra
		20	18,5			40	37,5
attitudes			B	attitudes			B
Nederlands				Expressie			
luisteren		10	9	bewegingsopvoeding		gekruist	
spreken			B	schrift		C	
lezen - techn. & expr.			A	muzische vorming			
- begrijpend		20	18	- dramatisch spel		B+	
schrijven - spelling		20	17,5	- bewegingsexpr.		B	
- creatief		10	8,5	- muz. taalgebruik			
taalbeschouwing		10	9	- beeldopvoeding		B-	
				- muz. opvoeding			
Wiskunde							
getal-kennis		20	18,5				
bewerkingen		30	28				
meten & metend rek.		10	8,5				
meetkunde		10	9				

Een rapport uit Vlaanderen, 2de schooljaar. Cijfers worden gegeven in getallen, maar ook in de vorm van letters.

Ecole Communale Miste Welkenraedt					
Nom de l'élève: TAMIWA					
Français		Période 1	Période 2	Période 3	JUIN
Savoir écouter		/	/	8	
Savoir lire	Lecture oralisée	/	/	7 ⁵	
	Compréhension d'un écrit	/	/	8 ¹	
Savoir écrire	Expression écrite- vocabulaire	/	/	6 ⁶	
	Connaissance de la langue	/	/	7 ²	
	Orthographe	/	/	6 ⁸	
TOTAL %		/	/	73 ⁶	69 ³
Mathématique		Période 1	Période 2	Période 3	JUIN
Nombres et opérations		/	/	8 ³	
Solides et figures		/	/	8 ²	
Grandeurs		/	/	7 ¹	
Traitement de données		/	/	6 ⁴	
TOTAL %		/	/	75	67
Eveil		Période 1	Période 2	Période 3	JUIN
Histoire + géographie + sciences		/	/	6 ⁵	
TOTAL %		/	/	65	

Rapport uit Wallonië, 3de klas.

In België en Nederland heb je geen keuze: hier gaan kinderen zowel 's ochtends als 's middags verplicht naar school. Maar in de regel heeft iedereen wel op woensdag- en soms ook op vrijdagmiddag vrij. In België is de zomervakantie trouwens ook langer, namelijk twee volle maanden, dus ongeveer acht weken (in Nederland en Duitsland zijn dat er maar zes). De **vakanties** zijn überhaupt zeer verschillend: of het nu een week **meivakantie** in Nederland en carnavalsvakantie in België is, of twee weken **Herbstferien** in Duitsland – uiteindelijk komt het in totaal ongeveer op hetzelfde neer. Met kerst en oud en nieuw hebben we natuurlijk allemaal vrij!

Vervolg op volgende pagina

Afb. 3 - Deze school in Hombourg (Wallonië) had vroeger twee ingangen: één voor meisjes en één voor jongens.

MITTEL UND WEGE
MOYENS ET MANIERES
MIDDELEN EN WEGEN

Vergelijk de rapporten uit Duitsland, Vlaanderen en Wallonië (R1-5). Welke overeenkomsten en gelijkenissen zie je? Wat is er anders?

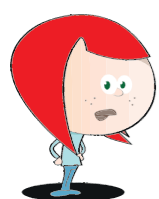

Ook voor leraren een heel nieuwe ervaring: bezoek eens een school in het buurland – welke verschillen stel je vast?

Afb. 5

55 Hetzelfde geldt ook voor de vakken: ze hebben dan wel andere namen, maar uiteindelijk leert iedereen ongeveer hetzelfde. Wat de Walen *éveil* (letterlijk: “ontwaken”) noemen, heet 60 in het Duits *Sachunterricht* en in het Nederlands *wereldoriëntatie*. Maar of het onderwijs leuk is, ligt meestal aan de leerkracht en niet aan de naam van het vak of het schoolsysteem!

In het Frans zijn er veel namen voor leerkrachten: *instituteur/institutrice, enseignant/-e, professeurs ...*

65 We zien trouwens wel echte verschillen bij de vreemde talen. Hoe belangrijk de **buurtalen** in grensregio's zoals de Euregio zijn, is nauwelijks te zien. Alleen in België wordt er op 70 sommige basisscholen al officieel les gegeven in de buurtaal. Zo leren de meeste kinderen in het Franstalige Malmedy bijvoorbeeld al op de basisschool Duits en leren kinderen in Eupen 75 of Kelmis al op jonge leeftijd Frans. Ook in Voeren maken de Nederlandstalige Vlamingen al zeer vroeg kennis met hun buurtaal Frans.

Afb. 6

R3

Religion Islamique

Ecole Communale Mixte Welkenraedt

Nom : _____ Prénom : *Emina* Classe : _____

	1 ^{ere} période	2 ^{eme} période	3 ^{eme} période
Travaux écrits			5,5/10
Comportement			7/10

In België is er al langere tijd islamitisch godsdienstonderwijs.

R4

DEUTSCH

Ecole Communale Mixte Welkenraedt

Nom : _____ Prénom : *Emina* Classe : *3B*

	1 ^{ere} période	2 ^{eme} période	3 ^{eme} période
Expression orale	/	/	9,5 7B
Travaux écrits	/	/	9 7B
Comportement	/	/	7B

In het Franstalige Welkenraedt wordt al vanaf de 1de klas Duits gegeven, omdat deze gemeente zo dicht bij de taalgrens ligt.

Op schoolvakanties-europa.nl vind je alle vakantieperiodes plus extra informatie over de verschillende landen. Vergelijk ze eens!

Afb. 7

Afb. 8

Normaal gesproken beginnen kinderen in België en Nederland pas 80 vanaf ongeveer tien jaar met het leren van vreemde talen. Er zijn maar een paar Nederlandse scholen waar al vroeg wordt begonnen met Engels, Frans of Duits. In Franstalig België is er nog een 85 eigen systeem voor iedereen heel bijzonder model: in “immersiescholen” worden zelfs de “normale” vakken in de vreemde taal gegeven.

En in Duitsland? Daar worden er, met uitzondering van een paar vrijwillige 90 *Arbeitsgemeinschaften* (werkgroepen), op de basisschool helemaal geen buurtalen onderwezen. Maar daar leren alle kinderen vanaf het eerste schooljaar wel al Engels. 95

Iets wat voor alle leerlingen altijd erg spannend is, zijn cijfers. Natuurlijk zijn er in ieder land **rapporten**, maar om ze te kunnen lezen, moet je er wel iets van afweten. Zo is in Duitsland het 100 beste cijfer bijvoorbeeld een 1, terwijl dat in België en Nederland juist het laagste cijfer is. Minstens twee keer per jaar loopt de spanning voor de Belgische leerlingen echt hoog op 105 tijdens de toetsweken – iets wat in

Duitsland onbekend is. Bovendien hebben we in België en Nederland een grote **afsluitende toets** aan het einde van de basisschool (*CEB/Cito-toets*). In 110 Duitsland is dan weer de mening van de leraar zeer belangrijk. Natuurlijk is het eigen systeem voor iedereen heel normaal en gekend dankzij de oudere broers, zussen en vrienden. Maar die 115 rapportcijfers, die blijven altijd bijzonder spannend ...

In de tekst worden enkele verschillen genoemd tussen de schoolsystemen. Maak een lijstje met wat je wel of juist niet bevalt. Wat zou je graag aan jullie eigen systeem veranderen?

Afb. 9

Afb. 10

Afb. 11

R5

Noten in den Fächern			
Religionslehre	befriedigend	Sachunterricht	befriedigend
Deutsch	gut	Mathematik	gut
- Sprachgebrauch	gut	Englisch	befriedigend
- Lesen	sehr gut	Sport	gut
- Rechtschreiben	gut	Musik	ausreichend
		Kunst	gut
Bemerkungen			

Het Duitse cijfersysteem: hier een rapport uit Aken, 2de klas (7 jaar)